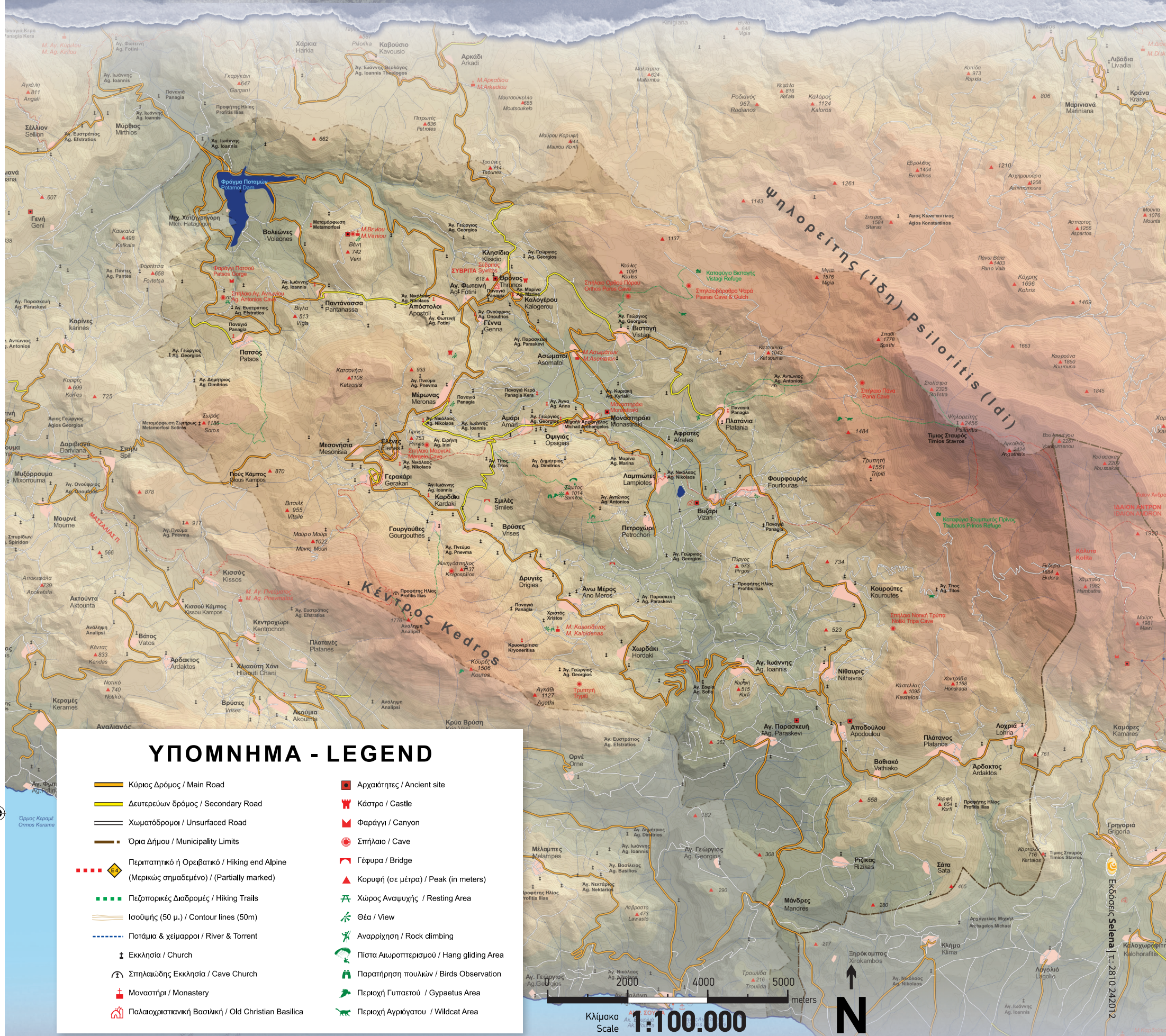

ΣΤΗΝ ΣΚΙΑ ΤΗΣ ΙΔΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΕΔΡΟΥΣ

In the shadow of Ida and Kedros

ΔΗΜΟΣ ΑΜΑΡΙΟΥ | MUNICIPALITY OF AMARI
 Αγία Φωτεινή Αμαρίου - Ρέθυμνο - Κρήτη
 Aghia Fotini Amari - Rethymno - Crete
 T. +30 28333 40201 - Fax. +30 28330 22104
 www.amariguide.gr | info@amari.gov.gr

Φυσικό περιβάλλον και προστατευόμενες περιοχές NATURA 2000 του Δήμου Αμαρίου

Η περιοχή του Αμαρίου στο σύνολο της συνδυάζει επιμέρους στοιχεία (φύση, ιστορία, πολιτισμό) ικανοποιώντας τους λάτρεις των εναλλακτικών τουριστικών δραστηριοτήτων και των δραστηριοτήτων υπαίθρου.

Στις περιοχές NATURA που βρίσκονται στο Δήμο Αμαρίου, συναντούμε μεγάλο αριθμό γεωλογικών σχηματισμών, εξαιτίας του πλούσιου ανάγλυφου και της διαμόρφωσης των ορεινών όγκων της περιοχής.

Οι επιμέρους εκφράσεις του φυσικού πλούτου των περιοχών NATURA συνθέτουν το πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύσσονται διάφορες μορφές ήπιας τουριστικής δραστηριότητας στην περιοχή του Αμαρίου.

Οι εντυπωσιακές ορθοπλαγιές της δυτικής πλαγιάς της Ίδης και του Κέδρου, προσφέρουν εξαιρετικά αναρριχητικά πεδία και το σχετικά πυκνό δίκτυο χωματόδρομων προσφέρει μεγάλες ευκαιρίες για εξερεύνηση της περιοχής με ποδήλατο βουνού.

In the shadow of Ida and Kedros Natural environment and protected areas of NATURA 2000 of the Amari

Generally, Amari area combines individual features (nature, history, culture) and satisfies lovers of alternative tourist activities and outdoor activities.

We can meet many geological formations in NATURA areas that are located in the Municipality of Amari, due to the rich relief and the formation of the area's mountains.

Individual expressions of natural wealth of NATURA areas contribute to the development of some types of soft tourism activities in Amari area.

The impressive slopes of western Ida and Kedros offer excellent climbing crags while the quite dense network of dirt roads offers great chances for exploring the area by mountainbike.

Το έργο «**Σήμανση και Πληροφοριακό Υλικό Δήμου Αμαρίου**» είναι ενταγμένο στον Άξονα Προτεραιότητας 7 «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην Περιφέρεια Κρήτης» με Κ.Θ.Π. 61 «Ολοκληρωμένα Σχέδια για την Αστική και Αγροτική Αναγέννηση» στο πλαίσιο του προγράμματος «Ολοκληρωμένα Σχέδια Ανάπτυξης Περιοχών Υπαίθρου (ΟΣΑΠΥ) Δήμου Αμαρίου» του Ε.Π. Κρήτης και Νήσων Αιγαίου 2007-2013. Το έργο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το σημαντικότερο πολιτιστικό απόθεμα των περιοχών NATURA είναι οι μικροί και μεγάλοι οικισμοί που αναπτύσσονται στην περιφέρεια των κρητικών βουνών, στην πολεοδομική οργάνωση και την αρχιτεκτονική δομή των οποιών, απεικονίζονται τα διαχρονικότερα στοιχεία του πολιτισμού της Κρήτης. Μεγάλος αριθμός από τους ορεινούς οικισμούς της περιοχής του Δήμου Αμαρίου χωροθετούνται σε αρχαιότερες τοποθεσίες και έχουν ίχνη όλων των ιστορικών φάσεων της ιστορίας της Κρήτης.

Τα ορεινά χωριά της Κρήτης φιλοξενούν σημαντικές επιβιώσεις ενός πολιτισμού με βαθιές ρίζες στον χρόνο και παράλληλα διαθέτουν συσσωρευμένο μεγάλο λαογραφικό πλούτο σε μια δυναμική σχέση με το φυσικό περιβάλλον.

Στη βορειοανατολική περιοχή του δήμου δεσπόζει ο ορεινός όγκος του Ψηλορείτη με την απόληξή του προς την περιοχή του Αρκαδίου στα βόρεια, το Κέδρος στα νότια και ενδιάμεσα άλλες μικρότερες βουνοκορφές, περιοχές οι οποίες είναι ενταγμένες στο δίκτυο προστατευόμενων περιοχών NATURA 2000.

Συστάδες δέντρων και θάμνοι καλύπτουν μεγάλο μέρος απ' τις βουνοπλαγιές της περιοχής, που χαρακτηρίζεται από τις πιο πράσινες της Κρήτης.

Τα νερά αφθονούν, απόρροια των πολλών βροχών και των στεγανών πετρωμάτων. Μικροί χείμαρροι ξεχύνονται απ' τις βουνοπλαγιές για να καταλήξουν, βόρεια στον Πρασιάνο ποταμό όπου σήμερα βρίσκεται το Φράγμα των Ποταμών ή νότια στον Πλατύ ποταμό που ρέει σχεδόν ολόκληρο το χρόνο. Η αφθονία των νερών δημιουργεί συνθήκες πρωτογενούς παραγωγικότητας (πλούσιο πράσινο), σημαντικό για τους πληθυσμούς πολλών ζώων των βουνών, ιδιαίτερα δε κατά τους χειμερινούς μήνες.

Όλα τα μεγάλα αρπακτικά πουλιά (Όρνιο ή Σκάρα, Γυπαετός) που φωλιάζουν στους ορεινούς αυτούς όγκους, χρησιμοποιούν τις απότομες και ψηλές πλαγιές για ορμητήρια και τρέφονται στην κοιλάδα του Αμαρίου.

Σημαντική παρουσία είναι αυτή του γυπαετού, ένα απ' τα προς εξαφάνιση σήμερα είδη.

Πληθώρα πετρωμάτων και σχηματισμών θα συναντήσει ο επισκέπτης της περιοχής του Αμαρίου.

Οι μεγάλες εναλλαγές του ανάγλυφου με τους απότομους γκρεμούς που εμφανίζονται στις πλαγιές του Κέντρου και του Ψηλορείτη, αλλά και οι απομονωμένοι διάσπαρτοι ασβεστολιθικοί όγκοι είναι αποτέλεσμα των ρηγιμάτων που τεμάχισαν τα σκληρά πετρώματα ανασηκώνοντας τα βουνά, δημιουργώντας τις ρεματιές.

Τα σπήλαια, διάσπαρτα στους ορεινούς σχηματισμούς είναι μικρά σε ανάπτυξη και δυσπρόσιτα όπως η Βορεινή Τρύπα και η Λέσκα.

Τα ρέματα της περιοχής ακολουθούν τα βυθίσματα που τα ρήγματα δημιούργησαν, σχηματίζοντας μικρά φαράγγια στην έξοδό τους απ' τα βουνά. Χαρακτηριστικά είναι τα φαράγγια των Πλατανίων και της Πατσού, ένα από τα ομορφότερα φαράγγια της Κρήτης με πλούσια βλάστηση και νερά όλο το χρόνο. Η διέλευση του είναι σχετικά εύκολη και διαρκεί περίπου μια ώρα. Μπορεί να πραγματοποιηθεί σχεδόν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Σ' αυτό το μαγεμένο τόπο συντελείται μια σιωπηλή συμφωνία Φύσης - Ανθρώπου, όπου το μακρινό παρελθόν, ο μύθος σμίγει με την ιστορία, το χτες και το σήμερα δεμένα αρμονικά με την ηρεμία και την ομορφιά του φυσικού περιβάλλοντος.

Στο Δήμο Αμαρίου συναντούμε δύο ευρύτερες ομάδες περιοχών NATURA 2000. Την περιοχή του όρους Ίδη ή Ψηλορείτης και την περιοχή του Όρους Κέδρος – Φαράγγια Πατσού και Πρασιών.

1. Όρος Ίδη ή Ψηλορείτης

Στην ευρύτερη ορεινή περιοχή του δήμου Αμαρίου αναπτύσσεται η περιοχή NATURA GR4330009 - Όρος Ψηλορείτης (νοτιοδυτικό τμήμα).

Η Ίδη ή Ψηλορείτης με την ψηλότερη κορυφή στα 2.456μ. (Τίμιος Σταυρός) χαρακτηρίζεται από πικιλία τοπίων, μεγάλη βιοποικιλότητα, παρουσία πολλών ενδημικών ειδών χλωρίδας και πανίδας, ακόμα σπάνια και απειλούμενα είδη. Ασβεστόλιθοι, δολομίτες και σχιστόλιθοι είναι τα κυρίαρχα πετρώματα. Λόγω του έντονα καρστικοποιημένου τοπίου, το ανάγλυφο περιλαμβάνει φαράγγια, πόλγες, μεγάλο αριθμό δολινών και πολλές εκατοντάδες σπήλαια και βάραθρα, με κάποια από τα βαθύτερα της Ελλάδας να εντοπίζονται σε διάσπαρτες θέσεις της οροσειράς. Το σπήλαιο Σφεντόνη στα Ζωνιανά και το Ίδαϊον Αντρον στο οροπέδιο της Νίδας είναι από τα σημαντικότερα επισκέψιμα σπήλαια της Κρήτης.

Περισσότερα από 100 είδη φυτών της περιοχής είναι ενδημικά του νησιού. Μερικά από αυτά είναι ιδιαίτερα σπάνια όπως τα *Horstrissea dolinicola* (στενοενδημικό της περιοχής). Κάποια από αυτά όπως τα *Duvalius mixanigi* και *Serradilus sbordoni* είναι στενοενδημικά και απαντώνται σε ένα ή δύο μόνο έγκοιλα του βουνού.

Απολιθώματα ελαφιών και σκελετοί αγριμιών (*Capra aegagrus cretica* εξαφανισμένο από τον Ψηλορείτη πριν αρκετές δεκαετίες) έχουν βρεθεί σε κάποια από τα βάραθρα του βουνού. Οι δολίνες έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον: οι υγρές χαρακτηρίζονται από αραιή βλάστηση ετήσιων φυτών κοινών σε άλλες περιοχές αλλά σπάνιων στην Κρήτη, ενώ οι ξηρές χαρακτηρίζονται από πυκνή βλάστηση και, από την εμφάνιση του *Polygonum idaeum* και του *Gagea fibrosa*.

Τα φρύγανα και οι θάμνοι μακκίας κυριαρχούν έως τα 1.600μ. υψόμετρο. Συστάδες από πρίνους *Quercus coccifera* υπάρχουν διάσπαρτες στον ορεινό όγκο. Τα δάση πεύκων (*Pinus brutia*) εμφανίζονται στις νότιες και δυτικές πλαγιές ενώ τα κυπαρίσσια (*Cupressus sempervirens*) και τα σφεντάμια (*Acer sempervirens*) είναι διασκορπισμένα έως και τα 1.700μ. υψόμετρο, δημιουργώντας συστάδες μόνο περιστασιακά. Πάνω από τα 1.700μ. η βλάστηση είναι αποσπασματική με χαμηλούς θαμνώνες από αγκαθωτά φυτά. Πολλά φυτά που χαρακτηρίζουν αυτούς τους σχηματισμούς είναι ενδημικά της Κρήτης (*Asperula idaea*, *Centaurea idaea*, κ.ά.).

Τα υπόλοιπα τμήματα της περιοχής καλύπτονται από κρητικά φρύγανα με κυρίαρχα τα *Berberis cretica euphorbia acanthamnus* και *Astragalus angustifolium*, τα οποία φτάνουν έως το υψόμετρο των 1.500-1.600μ.

Στο νοτιοδυτικό τμήμα του Ψηλορείτη που χαρακτηρίζεται από έντονες κλίσεις με απότομες ορθοπλαγιές και πευκοδάση έχει εντοπισθεί ο κρητικός Αγριόγατος. Σε πολλές περιπτώσεις οι απότομες γεωλογικές ανυψώσεις έχουν δημιουργήσει μεγάλο αριθμό, φαραγγιών που θεωρούνται μεγάλης σημασίας για την παρουσία αναπαραγόμενων αλλά και μεταναστευτικών αρπακτικών, όπως είναι το φαράγγι των Πλατανίων. Σημαντικότερα είδη της περιοχής ο γυπαετός, το όρνιο, ο χρυσαετός και η κοκκινοκαλιακούδα.

2. Όρος Κέδρος – Φαράγγια Πατσού και Πρασιών

Στο νότιο τμήμα καθώς και στο βόρειο Λοφώδες και ορεινό συγκρότημα του Δήμου Αμαρίου βρίσκονται τμήματα από 4 περιοχές NATURA.

GR4330002 - Όρος Κέδρος

GR4330004 - Πρασιανό φαράγγι - Πατσός - Σφακόρυακο ρέμα - Παραλία Ρεθύμου και εκβολή Γεροπόταμου, Ακρ. Λιανός Κάβος - Περιβόλια

GR4330006 - Σορός - Αγκάθι – Κέδρος

GR4330008 - Πρασιανό φαράγγι

Η ευρύτερη περιοχή αποτελείται κυρίως από τον ορεινό όγκο του Κέδρου, (κορυφή 1776 μ), την ευρύτερη περιοχή του Πατσού και του φράγματος Ποταμών καθώς και του Πρασιανού φαραγγιού.

Το γεωλογικό υπόστρωμα των ορεινών περιοχών του όρους Κέδρος αποτελείται κυρίως από ασβεστόλιθο και η βλάστηση του βουνού χαρακτηρίζεται από χαμηλούς ξερούς θάμνους και φρύγανα, με έλλειψη σε δέντρα. Μικρά φαράγγια και βραχώδεις χαράδρες είναι χαρακτηριστικά του τοπίου και προσφέρουν ιδανικές συνθήκες για το φύλισμα μεγάλων αρπακτικών πτηνών. Μεγάλα αρπακτικά πτηνά όπως είναι *Gyps fulvus* και *Hieraetus fasciatus* φωλιάζουν στο όρος Κέδρος, όπου υπάρχουν και ενδείξεις για την παρουσία του σπάνιου *Gypaetus barbatus* (Κοκκαλάς). Τα *Dianthus pulviniformis* και *Cerastium brachypetalum* ssp. doerfleri, είναι δύο σπάνια είδη φυτών και ενδημικά της περιοχής.

Η περιοχή του φράγματος των Ποταμών περιλαμβάνει το φαράγγι των Πρασιών (Πρασιανό) και του Πατσού και περιβάλλεται από λόφους και χαμηλά βουνά. Οι κάθες ορθοπλαγιές των δύο φαραγγιών φιλοξενούν ένα μεγάλο αριθμό από φυτά, κυρίως χασμόφυτα, όπως ο δίκταμος και είναι σημαντική τοποθεσία για την αναπαραγωγή των αρπακτικών όπως οι γύπες (*Gyps fulvus*), οι οποίοι διατηρούν μια ευάριθμη αποικία στην περιοχή. Το φαράγγι των Πρασιών και η γύρω περιοχή έχουν αναγνωριστεί ως ένας πολύ καλός βιότοπος και για τα ερπετά. Η ορνιθοπανίδα της περιοχής είναι επίσης σημαντική για πολλά μεταναστευτικά είδη, ειδικά για τα χαραδριόμορφα, τους ερωδιούς και μερικά στρουθιόμορφα.

ΧΛΩΡΙΑΑ

Όλα σχεδόν τα είδη από τα 1.624 αυτόχθονα αυτοφυή είδη της Κρήτης, συναντώνται στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Αμαρίου όπως πχ ο Δίκταμος, το Υπέριχο ή Αγούδουρας, η Μαλιτήρα, η Βοιδόγλωσσα, η Καμπανούλα, το Κυκλάμινο, το κρητικό Κεφαλάνηρο κλπ.

Τα ενδημικά φυτά είναι ανομοιόμορφα κατανεμημένα και ως επί το πλείστον απαντώνται σε φαράγγια και απομονωμένες περιοχές. Μερικά από αυτά είναι πολύ σπάνια ή βρίσκονται σε κίνδυνο όπως για παράδειγμα τα *Horstrissea dolinicola*, γέωφυτο, και το *Astragalus idaeus*.

Τα περισσότερα από τα ενδημικά φυτά είναι χασμόφυτα, δηλαδή φυτά ριζωμένα σε ρωγμές βράχων και σε γκρεμούς, όπου ο ανθρώπινος παράγοντας και τα φυτοφάγα ζώα δεν μπορούν να τα επηρεάσουν. Τα *Origanum dictamnus*, *Petromarula pinnata*, *Staeheleina petiolata*, *Eryngium ternatum*, *Hypericum jovis*, είναι μερικά από τα ενδημικά χασμόφυτα που είναι ευρέως διαδεδομένα στον ψηλορείτη.

ΠΑΝΙΑΔΑ

Η περιοχή λόγω της γεωγραφικής της θέσης και της παλαιογεωγραφικής και της γεωλογικής της ιστορίας, συγκεντρώνει πανίδα που αποτελείται από στοιχεία με ετερόκλητη ζωογεωγραφική προέλευση, σημαντική πανίδα τόσο από ποιοτική, όσο και από ποσοτική άποψη. Ενδημικά, σπάνια και ιδιαίτερα πανιδικά στοιχεία, εμφανίζονται με ένα μοναδικό συνδυασμό.

Μοναδικά οικοσυστήματα στην περιοχή είναι τα φαράγγια, στα οποία δημιουργείται ένα σπουδαίο καταφύγιο για αρκετά είδη ζώων που το χρησιμοποιούν ως χώρο φωλιάσματος, τροφοληψίας και ξεκούρασης. Οι διάσπαρτοι σπηλαιώδεις σχηματισμοί αποτελούν επίσης εξαιρετικά ευαίσθητα οικοσυστήματα που φιλοξενούν εκτός από τα ασπόνδυλα και πολλές ομάδες σπονδυλζώων με σημαντικότητα αυτή των χειροπτερωτών (νυχτερίδων).

ΟΡΝΙΘΟΠΑΝΙΑΔΑ

Συνολικά το Αμάρι παρουσιάζει αξιόλογο ορνιθολογικό ενδιαφέρον, εξαιτίας των σημαντικών πληθυσμών και της ποικιλίας των πτηνών κυρίως των αρπακτικών που αναπαράγονται στην περιοχή. Τα είδη που απαντώνται ταξινομούνται γενικά σε τρεις οικολογικές ομάδες: τα αρπακτικά, τα στρουθιόμορφα (εκπροσωπούν την πολυπληθέστερη ομάδα ειδών) και τα υπόλοιπα μη στρουθιόμορφα είδη.

Οι απόκρημνες δυτικές πλαγιές του Ψηλορείτη είναι σημαντική περιοχή για τα αρπακτικά καθώς αναπαράγονται ο Γυπαετός (*Gypaetus barbatus*), το όρνιο (*Gyps fulvus*), ο Χρυσαετός (*Aquila chrysaetos*), ο Σπιζαετός (*Hieraetus fasciatus*) και ο Πετριτής (*Falco peregrinus*). Επίσης στο σύνολο σχεδόν της περιοχής αναπαράγεται η Νησιώτικη Πέρδικα (*Alectoris chukar*), ενώ στις απόκρημνες ορεινές πλαγιές του Ψηλορείτη και του Κέντρου συναντιέται και η Κοκκινοκαλιακούδα (*Pyrhocorax pyrrhocorax*). Το καλοκαίρι εμφανίζεται ο Μαυροπετρίτης (*Falco eleonora*), καθώς και ο Σπιζαετός (*Hieraetus fasciatus*).

The most important cultural reserve of NATURA areas are the small and big settlements that are being developed around the Cretan mountains. We should mention that the most diachronic features of Cretan civilisation are depicted in their urban planning and architecture. A large number of mountainous settlements of the Municipality of Amari area are situated in very ancient locations and have traces of Crete's every historical phase.

Mountainous Cretan villages host important traces of a civilization with deep roots in time while they possess an accumulated, big folk wealth in a dynamic relationship with the natural environment.

Mountainous Psiloritis dominates in the northeast area of the Municipality, having its ending in the north, towards Arkadi area, Kedros in its south and some other shorter mountaintops in between, areas that are included in the Natura's 2000 protected areas network . Tree growths and bushes cover a big part of area's mountainsides, that are considered to be one of the greenest of Crete. There is plenty of water in this place, as a result of many rains and impermeable rocks. Small torrents pour out of the mountainsides in order to end either north, in Prassianos river where Potamon Dam lake is located today or in the south, in Platis Potamos that flows almost the whole year.

The abundance of water creates conditions of primary productivity (much greenery), which is essential for the populations of mountain animals, especially during the winter. All the big birds of pray that nest in those mountain massifs, use the steep and high slopes as a base and eat in Amari valley.

Important presence is the one of a bird of prey also known as the lammergeier, that is an endangered species today. Every visitor of Amari area will meet a lot of rocks and formations.

The big alternations of relief with the steep cliffs that appear in Kedros and Psiloritis but also the isolated and spared limestone massifs are a result of the faults that cut the harsh rocks by raising mountains, and so, they created ravines.

The caves, spared in mountain formations, are difficult to access and not that developed.

Area's ravines follow the draughts that faults created, forming little gorges in their exit from mountains. Characteristic are the Platania and Patsos gorges, and we should mention that the Patsos one is one of the most beautiful Cretan gorges with lush vegetation and water the whole year. Its walkway is quite easy, lasts about an hour and can take place every time of the year. In this enchanted place there is a quiet agreement between Nature and Man, where the distant past, the legend is mixed with history and the yesterday and today are tied in harmony with the calm and the beauty of natural environment.

In Municipality of Amari we meet two wider groups of NATURA 2000 areas; the area of mountain Ida or Psiloritis and the area of mountain Kedros -Patsos and Prases gorges.

1.Mountain Ida or Psiloritis

The area NATURA GR4330009-mount Psiloritis (southwest part) is being developed in the wider mountainous area of Municipality of Amari.

Ida or Psiloritis with its highest peak on 2.456 m. (Timios Stavros), is characterised by landscape variety, high biodiversity, existence of many endemic species of fauna and flora, and by even rare and endangered species. The dominant rocks are limestone, dolomite and schist. Due to its highly karstified landscape, the relief includes gorges, ploys, a huge number of dolines and some hundreds of caves and chasms, with some of the deepest of Greece to be located in spare places of the mountain range. Cave Sfontoni in Zoniana and Ideon Andron in Nida plateau are one of the most important visited Cretan caves.

More than 100 species of area's plants are endemic of the island. Some of them are extremely rare such as *Horstrissea dolinicola* (stenoendemic of the area). Also, some of them such *Duvalius mixanigi* and *Serradilus sbordoni*, are stenoendemic and can be found just in one or two cavities of the mountain.

Deer fossils and skeletons of wild animals (*Capra aegagrus cretica*-went extinct from Psiloritis some decades ago) have been found in some chasms of the mountain. Dolines are very interesting; the liquid one is characterised by sparse vegetation of annual plants that are common to other regions but they are rare in Crete, where as the dry one is characterised by dense vegetation and by the appearance of *Polygonum idaeum* and of *Gagea fibrosa*.

Phrygana and macchia shrubs dominate up to 1.600 m. altitude. There are sparse clushes of hollies *Quercus coccifera* in the mountain. Pine trees forests (*Pinus brutia*) appear in south and west areas while both cypresses (*Cupressus sempervirens*) and maple trees (*Acer sempervirens*) are spare up to 1.400 m. altitude, creating clushes just occasionally. Over 1.700 m. the vegetation is partial with low bushes of spiky plants. The plants of those formations are endemic of Crete (*Asperula idaea*, *Centaurea idaea*, etc.).

The remaining parts of the area are covered by Cretan phrygana and mainly by the *Berberis cretica euphorbia acanthamnus* and *Astragalus angustifolium*, that reach up to the altitude of 1.500-1.600 m.

Cretan Wildcat has been found n the southwestern part of Psiloritis that is characterised by steep grades with steep slopes and pinewoods. In many cases, steep geological uplifts have created numerous gorges that are considered very important due to the presence of breeding and emigrant birds of pray, like the Platania gorge. The most important species of the region are the lammergeier, the vulture, the golden eagle and the red-billed chough.

2. Mountain Kedros- Gorges of Patsos and Prases

Parts of 4 NATURA regions are located in the southern and the northern, hilly and mountainous complex of Municipality of Amari.

GR4330002 – Mountain Kedros

GR4330004 – Prases Gorge-Patsos-Sfakoryako stream-Rethymno beach- Geropotamos estuary-Akr.Lianos Kavos- Perivolia

GR4330006 - Soros-Agathi-Kedros

GR4330008 – Prassiano gorge

The wider area consists mainly of the mountain of Kedros (peak 1.776 m.), the wider area of Patsos, the Potamon Dam lake and also Prassiano gorge.

The geological substratum of the mountainous areas of Kedros consists mainly of limestone where as mountain's vegetation is characterised by low, arid shrubs and phrygana, with a lack of trees. Small gorges and rocky canyons are characteristic of the landscape and create ideal conditions for the nesting of big birds of pray such as *Gyps fulvus* and *Hieraetus fasciatus* that nest in mountain Kedros, where there are traces for the existence of the rare *Gypaetus barbatus*. Also, *Dianthus pulviniformis* and *Cerastium brachypetalum* ssp. Doerfleri are two rare plant species and endemic of the region.

The area of Potamon Dam lake includes the gorge of Prases (Prassiano) and Patsos and it is surrounded by hills and low mounains. The vertical slopes of the two gorges host a large number of plants, mainly chasmophytes, such as dittany. Moreover, it is also an important location for the reproduction of birds of pray such as lammergeiers (*Gyps fulvus*) which maintain a small colony in the area. The gorge of Prases and the surrounding area have been recognized as a very good biotope for the reptiles, too. The avifauna of the region is also important for many migratory species, especially to charadriiformes, herons and passerines.

FLORA

We can find almost every species of the 1.624 self-seeded ones of Crete in the wider area of the Municipality of Amari. Endemic plants are unevenly distributed and are usually located in gorges and isolated regions. Some of them are very rare or are in danger such as *Horstrissea dolinicola*, geophyte, and the *Astragalus idaeus*. Most endemic plants are chasmophytes, that are plants that grow in the crevices of rocks and cliffs where humans and herbivores can't affect them. The *Origanum dictamnus*, *Petromarula pinnata*, *staeheleina petiolata*, *Eryngium ternatum*, *Hypericum jovis*, are some of the endemic chasmophytes that are widely known in Psiloritis.

FAUNA

The region, due to its geographic, paleogeographic and geologic history, includes a fauna that consists of elements with motley zoogeographical origin and it's both qualitatively and quantitatively important. Endemic, rare and special zoological elements appear with a unique combination.

Unique ecosystems of the region are gorges, where an important shelter for many animal species is created and used as a location of nesting, feeding and resting. Scattered cavernous formations are also highly sensitive ecosystems that host, besides invertebrate, and many groups of vertebrates whose important is the one of chiropterans (bats).

AVIFAUNA

Generally, Amari is ornithologically interesting due to the important populations and the varieties of birds, mainly of the predators that reproduce in the area. The species of the area are classified in three ecology groups; predators, passerines (the most populated group of species) and the rest non-passerine species.

West hills of Psiloritis are very important for the predators as the lammergeier *Gypaetus barbatus*, the vulture *Gyps fulvus*, the golden eagle *Aquila chrysaetos*, the Bonelli's eagle *Hieraetus fasciatus*, the peregrine *Falco peregrinus*, the chukar partridge *Alectoris chukar* and the red-billed chough *Pyrhocorax pyrrhocorax* reproduce. Finally, Eleonora's falcon *Falco eleonora* and Bonelli's eagle *Hieraetus fasciatus* appear in the summer.

